

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/84/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

134/2015. (III. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2015. február 19-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. március 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a *D.Rendőrkapitányság* – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos panaszbejelentéséről 2015. február 19-én felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszos és párja 2015. február 6-án panaszt tettek az Ó. rendőrségen birtokháborítási ügyben, mert a házba, amelyet bérelnek a tulajdonos, amíg nem tartózkodtak otthon bement. Telefonon történt kérdésükre azt válaszolták, hogy birtokháborításnak számít. Ezt szeretnék volna bepanaszolni a rendőrségen. A rendőrségen azt mondták, hogy $\frac{1}{2}$ 2-re menjenek vissza a rendőrségre, akkor majd foglalkoznak az ügygel. Panaszos sérelmezi, hogy nem voltak hajlandók foglalkozni a panaszossal annak ellenére, hogy megígérték neki, hogy foglalkoznak ügyével. Miután közölték a panaszossal, hogy nem foglalkoznak velük „hazaküldték” őket. A panaszos párja valamilyen iratot szeretett volna kapni erről, erre a rendőrök kijelentették, hogy ez „nem óvoda”. A panaszos sérelmezi, hogy nem vizsgálták az

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

ügyét, nem voltak hajlandóak sem jegyzőkönyvet felvenni, sem papírt adni erről a bejelentett tényről. A rendőrök a bejáratnál cigarettáztak, nem hívták be a panaszost, aki pár hónapos csecsemővel várákoltak a hidegben.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A D-i Rendőrkapitányságon 2013. október 22-én kelt jelentés szerint a panaszos és élettársa 2015. február 6-án személyesen jelentek meg az Ó-i Rendőrőrs épületében, ahol ekkor S. P. közfoglalkoztatott tartózkodott. S. P. részére a panaszos előadta jövetelük okát, melynek során azt a felvilágosítást kapták, hogy jelenleg az Ó-i Rendőrőrs épületében hivatásos személy nem tartózkodik. Ezen közlés közben S. P. mobiltelefonon felhívta az Ó-i Körzeti megbízottat, K. G. r. törzsőrmestert a mobiltelefonján, és tájékoztatta arról, hogy bejelentők érkeztek.

A panaszos és élettársa előadták, hogy nemrégiben költöztek Ó. településre albérletbe, amelynek során főbérlo és közöttük létrejött egy albérleti szerződés, melyben rögzítésre került a bérlemény havi díja, melynek összegét a főbérlo egyoldalúan megkívánta változtatni, illetve tudomásuk szerint a főbérlo bement az ingatlanra.

Tekintettel arra, hogy az Ó-i Rendőrőrs körzeti megbízottja K. G. r. törzsőrmester közrendvédelmi akcióban vett részt, mely 13.00 órakor fejeződött be, ezért S. P. közfoglalkoztatotton keresztül megkérte az ügyfeleket, hogy amennyiben lehetőségük van rá akkor kb. 13.30 órára fáradjanak vissza az őrs épületébe. Ekkor a körzeti megbízott még magáról az ügyről, illetve a fenti személyek megjelenésének okáról információval nem rendelkezett, mivel az csak akkor vált világossá, amikor a panaszos élettársával megjelent a megadott időben az Ó-i Rendőrőrs épületében.

A panaszos azon állítása, miszerint amikor odament a rendőrségre az egyeztetett időpontban akkor nem foglalkoztak vele nem fedi a valóságot, mivel ekkor mondta el panaszos és élettársa jövetelük okát a körzeti megbízott részére. Miután panaszos és élettársa előadták mondandójukat, részükre jogi felvilágosítás adása megtörtént, miszerint az, hogy a főbérlo a bérleti díjat egyoldalúan, ha megakarja emelni nem a rendőrségre tartozik, illetve, hogy a főbérlo ingatlanba történő bemenetelével kapcsolatban pedig forduljanak a lakóhely szerint illetékes jegyzőhöz. A panaszos és élettársa ezt megértették, tudomásul vették, majd távoztak a Rendőrőrs épületéből. A panaszos azon állítása, miszerint őt és kiskorú gyermekét kint várákoltatták a hidegben nem igaz, mivel az Ó-i Rendőrőrs épületébe szabadon bemehettek, úgy ahogy arra már korábban sor került az első közfoglalkoztatottal történő felvilágosítás adás alkalmával is. A panaszos azon állítása sem fedi a valóságot, hogy azt mondták volna neki a rendőrök, hogy ez nem óvoda.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület először a rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta, valamint azt, hogy az adott ügy a rendőrség hatáskörébe tartozik-e. Ennek kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A rendőr segítségnyújtási kötelezettségével kapcsolatban az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulónak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A rendőr intézkedési kötelezettségét az Rtv. 13. §-a szabályozza, amely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A konkrét eset kapcsán a panaszos azt kérte a rendőröktől, hogy birtokjogi vitájából adódóan segítsenek számára.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:5. § szerint „A birtokost birtokvédelem illeti meg, ha birtokától jogalap nélkül megfosztják vagy birtoklásában jogalap nélkül háborítják (a továbbiakban: tilos önhatalom). A birtokost a birtokvédelem mindenkivel szemben megilleti, annak kivételével, akitől a birtokot tilos önhatalommal szerezte meg. Az albirtokos jogcíme szerint részesül birtokvédelemben a főbirtokossal szemben.”

Mindezek alapján a panaszost – amennyiben megfelelő jogcímmel (bérlet) rendelkezik, akár az ingatlan tulajdonosával szemben is - birtokvédelem illeti meg.

A Ptk. 5:6. § szerint „A tilos önhatalom ellen a birtokos - a birtok megvédéséhez szükséges mértékben - önhatalommal is felléphet. Az elvesztett birtok visszaszerzése érdekében önhatalommal akkor lehet fellépni, ha a más birtokvédelmi eszköz igénybevételével járó idővesztés a birtokvédelmet megghiúsítaná.”

A Ptk. 5:7. § (1) bekezdés szerint „Tilos önhatalom esetén a birtokos az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését kérheti a bíróságtól.”

A Ptk. 5:8. § (1) bekezdés szerint „A birtokos egy éven belül a jegyzőtől is kérheti az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését.”

A Ptk. 5:6-5:8. §-ai alapján a birtokvédelem három módja az önhatalom, az illetékes önkormányzat jegyzőjének eljárása illetve a bíróság eljárása.

Az irányadó jogszabályok alapján a Testület megállapította, hogy a birtokjogi jogvita elbírálása, végrehajtása nem a rendőrség hatásköre. Mindez polgári jogi jogvita, amely nem tartozik az intézkedési kötelezettséget szabályozó Rtv. 13. § hatálya alá.

A fentiek értelmében a panaszos bejelentése az Rtv. 13. § alapján nem keletkeztetett intézkedési kötelezettséget, csupán az Rtv. 2. § szerinti segítségnyújtási kötelezettséget, amely a Testület álláspontja szerint arra terjedt ki jelen esetben, hogy a rendőrség tájékoztassa a panaszost hatáskörének hiányáról, illetve arról, bírósági, vagy jegyzői úton kérhet birtokvédelmet.

2) A Testület vizsgálta, hogy a rendőrség eleget tett-e segítségnyújtási kötelezettségének.

Mint a fentiekben a Testület megállapította, a rendőrségnek segítségnyújtási, felvilágosítási kötelezettsége keletkezett.

A panaszos, panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy nem voltak hajlandók foglalkozni a panaszossal annak ellenére, hogy megígérték neki, hogy foglalkoznak ügyével. Miután közölték a panaszossal, hogy nem foglalkoznak velük „hazaküldték” őket.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos azon állítása, miszerint amikor odament a rendőrségre az egyeztetett időpontban akkor nem foglalkoztak vele nem fedi a valóságot, mivel ekkor mondta el panaszos és élettársa jövetelük okát a körzeti megbízott részére. Miután panaszos és élettársa előadta mondandójukat részükre jogi felvilágosítás adása megtörtént, miszerint az, hogy a főbérlő a bérleti díjat egyoldalúan, ha megakarja emelni nem a rendőrségre tartozik, illetve, hogy a főbérlő ingatlanba történő bemenetelével kapcsolatban pedig forduljanak a lakóhely szerint illetékes jegyzőhöz. A panaszos és élettársa ezt megértették, tudomásul vették, majd távoztak a Rendőrőrs épületéből.

A fentiek alapján a panaszos és a rendőrség által előadott történeti tényállások között olyan ellentét feszül, amelyet a Testület a rendelkezésre álló iratok alapján feloldani nem tudott, ezért a Testület álláspontja szerint a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségének elmulasztása, és ezáltal a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

3) A Testület vizsgálta a rendőri intézkedés során alkalmazott hangnemet, bánásmódot

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos, panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy a panaszos párja valamilyen iratot szeretett volna kapni erről, erre a rendőrök kijelentették, hogy ez „nem óvoda”. A panaszos sérelmezi, hogy nem vizsgálták az ügyét, nem voltak hajlandóak sem jegyzőkönyvet felvenni, sem papírt adni erről a bejelentett tényről. A rendőrök a bejáratnál cigarettáztak, nem hívták be a panaszost, aki pár hónapos csecsemővel várokoztak a hidegben.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos azon állítása, miszerint őt és kiskorú gyermekét kint várokoztatták a hidegben nem igaz, mivel az Ó-i Rendőrőrs épületébe szabadon bemehettek, úgy ahogy arra már korábban sor került az első közfoglalkoztatottal

történő felvilágosítás adás alkalmával is. A panaszos azon állítása sem fedi a valóságot, hogy azt mondták volna neki a rendőrök, hogy ez nem óvoda.

A Testület álláspontja szerint a rendőri hangnem és bánásmóddal kapcsolatosan a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A panaszos bejelentése és az Rtv.-ben foglalt segítségnyújtási kötelezettség alapján a rendőrségnek felvilágosítás adási kötelezettsége keletkezett, a rendőrség hatásköre nem terjedt ki a panaszos által szándékozott intézkedés megtételére, polgári jogi jogvita eldöntésére. A rendőrség segítségnyújtási kötelezettségének elmulasztás és ebből fakadóan a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható. A Testület álláspontja szerint a rendőri hangnem és bánásmóddal kapcsolatosan a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a panasznak az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2015. március 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉTEL